

Wisława Szymborska (lata życia: 1923–2012)

Wybitna poetka, pisała o przyjaźni, roli przypadku w życiu człowieka i zachwycie, jaki mogą w ludziach wywołać zwykłe przedmioty. Opublikowała kilkanaście tomów wierszy, w tym między innymi: *Wolanie do Yeti*, *Sto pociech*, *Tutaj*. W 1996 roku została nagrodzona Literacką Nagrodą Nobla.

Zanim przeczytasz

- Zastanów się, dlaczego ludzi interesuje poszukiwanie skarbów oraz zaginionych krain.

**Przydatne
słowa**

Jeśli nie wiadomo, co stało się z daną osobą lub rzeczą, mówi się, że **ślad po niej zaginął**.

Przykład użycia:
Naukowcy szukają tego skarbu od wielu lat. Ślad po nim zaginął.

Wisława Szymborska

Atlantyda

Fragmenty

Istnieli albo nie istnieli.
Na wyspie albo nie na wyspie.
Ocean albo nie ocean
połknął ich albo nie.

Czy było komu kochać kogo?
Czy było komu walczyć z kim?
Działo się wszystko albo nic
tam albo nie tam.

Johann Brandstetter [czyta: Johan brandstetter], *Atlantis*, 2001 rok

Miast siedem stało.
Czy na pewno?
Stać wiecznie chciało.
Gdzie dowody?

Nie wymyślili prochu, nie.
Proch wymyślili, tak.

[...]

Meteor¹ spadł.
To nie meteor.
Wulkan wybuchnął.
To nie wulkan.
Ktoś wołał coś.
Niczego nikt.

Na tej plus minus Atlantydzie.

¹ Meteor – kamienna lub metaliczna bryła, która porusza się w przestrzeni kosmicznej.

Po przeczytaniu

1. Co jest tematem wiersza?
2. Nad czym zastanawia się podmiot liryczny? Jakie ma wątpliwości?
3. Jakie pytania pojawiają się w utworze? Dlaczego nie można na nie odpowiedzieć?

Nowa wiadomość

Pytanie retoryczne to pytanie pozorne, na które nie oczekuje się odpowiedzi lub na które odpowiedź jest oczywista. Zadaje się je między innymi po to, aby skłonić odbiorcę do refleksji, przemyśleń na temat pewnych spraw.

- ★ 4. Wyszukaj w tekście pary zdań, których treść jest przeciwstawna. Jak sądzisz, dlaczego takich wypowiedzi jest dużo w wierszu Wisławy Szymborskiej?
5. Wyjaśnij znaczenie wymienionych zwrotów. W razie trudności skorzystaj ze słownika języka polskiego. Następnie napisz w kilku zdaniach w zeszycie, jak mogło dojść do zniszczenia Atlantydy. Wykorzystaj podane sformułowania.

obrócić coś w popiół, leć w gruzach, popaść w ruinę

Praca twórcza

6. Porozmawiajcie w kilkuosobowych grupach o tym, jak wyobrażacie sobie Atlantyde. Następnie wykonajcie na kartkach rysunek lub obraz przedstawiający tę mityczną krainę.

Ciekawostka

Czego potrzeba, aby dokonać wielkiego odkrycia? Na to pytanie daje odpowiedź biografia Henryka Schliemanna [czyta: szlimana] – sławnego archeologa. Siedmioletni Henryk zapragnął odkryć Troję, gdyż zauroczyły go... opowieści ojca o dawnych czasach oraz ilustrowana *Historia świata dla dzieci*. Ulubionym zajęciem chłopca stała się zabawa w wykopaliska archeologiczne. Dzięki wytrwałości i pracy Schliemann, już jako dorosły naukowiec, spełnił swoje marzenie – odnalazł ruiny zaginionego miasta.

- ❓ W jaki sposób odkrycia archeologów wzbogacają naszą wiedzę?

Polecenia:

1. Zapisz temat w zeszycie.
2. Odszukaj w Internecie znaczenia słowa – Atlantyda.
3. Wytnij i wklej „nową wiadomość” do zeszytu.

Temat: Atlantyda, czyli „tam, albo nie tam.”

4. Wykonaj poniższe poleceni:

Które z poniższych zdań jest pytaniem retorycznym?

- *Czy sójka wybierze się kiedyś za morze?*,
- *O której godzinie odjeżdża nasz pociąg?*,
- *Dlaczego nie zjadłeś obiadu?*,
- *Czy syty zrozumie głodnego?*,
- *Czy pożyczysz mi długopis?*,
- *O czym marzyli Atlantydzi?*.